Voorstel

gemeenteraad

Vergadering:
gemeenteraad Heerlen

Vergaderdatum:

Registratienummer:
BWV-22002057

Agendapunt:

Heerlen,

Onderwerp
Verordening nadeelcompensatie gemeente Heerlen 2022

Inleiding/aanleiding
Naar verwachting treedt in 2023 de nadeelcompensatieregeling en titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) in werking. De regeling heeft betrekking op schade die een bestuursorgaan in de rechtmatige uitoefening van een publiekrechtelijke bevoegdheid of taak veroorzaakt. Plannen en vergunningen die nog tot stand zijn gekomen onder de werking van de huidige Wet ruimtelijke ordening vallen voor de eventuele schade nog onder de planschaderegels van de Wro en de daarop gebaseerde procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Heerlen. Voor een overgangsperiode van 5 jaar blijft deze procedureverordening gelden.

Het begrip nadeelcompensatie onder de Omgevingswet is een ander begrip dan planschade. Nadeelcompensatie binnen de Omgevingswet gaat over besluiten of maatregelen die rechtstreeks werkende rechten of verplichtingen voor burgers en bedrijven bevatten, of gevolgen hebben voor burgers en bedrijven door verandering van de fysieke leefomgeving. Het moment van de overheidsaansprakelijkheid verschuift van een onherroepelijk planbesluit naar de start van een vergunning vrije activiteit, het indienen van een melding of de inwerkingtreding van een vergunning.

Verder biedt de Awb de mogelijkheid om aanvullende indieningsvereisten te stellen die nodig zijn voor de beoordeling van de aanvraag. Die staan in artikel 3. In artikel 4 is verder bepaald in welke gevallen er advies van een adviescommissie wordt ingewonnen. Het inwinnen van deskundig advies is niet meer verplicht, maar zal in voorkomende gevallen toch nodig zijn. Wanneer gekozen wordt voor een vaste commissie dan worden de deskundigen benoemd door het college. Als er geen vaste commissie is ingesteld dan kunnen deskundigen per aanvraag worden geconsulteerd. De gemeente Heerlen start niet met een vaste commissie. In artikel 5 wordt o.a. geregeld hoe degene met wie een schadevergoedingsovereenkomst is gesloten bij de schadeaanvraag wordt betrokken door deze te horen. Artikel 6 bepaalt wanneer de schade uiterlijk betaald dient te worden en artikel 7 voorziet in bepaalde gevallen in de betaling van een voorschot. Volgens artikel 8 treedt de Verordening nadeelcompensatie in werking op datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet. Op die datum treedt ook titel 4.5. Algemene wet bestuursrecht over nadeelcompensatie in werking.

De VNG heeft hiervoor een Modelverordening opgesteld Zie desgewenst voor meer informatie de ledenbrief van de VNG over nadeelcompensatie https://vng.nl/brieven/vng-model-verordening-nadeelcompensatie-nieuw Dit voorstel is gebaseerd op het model van de VNG.

Kader
Omgevingswet

Kernthema
Ruimtelijke ordening

Bevoegdheid
Artikelen 108 en 149 van de Gemeentewet

Voorstel
1.De verordening Nadeelcompensatie gemeente Heerlen 2022 vast te stellen;
2. Het legesbedrag voor het in behandeling nemen van een aanvraag vast te stellen op €300,-.

Argumenten
1.1. de verordening Nadeelcompensatie gemeente Heerlen 2022 geeft duidelijkheid over de wijze waarop verzoeken om nadeelcompensatie door de gemeente in behandeling worden genomen.
Het doel van de nieuwe regeling is om te komen tot meer eenduidigheid en overzichtelijkheid in het nadeelcompensatierecht. Hiernaast is de verwachting dat in 2023 ook de Omgevingswet (hierna: Ow) in werking zal treden. De Ow bevat een specifiek op het omgevingsrecht toegesneden nadeelcompensatieregeling die enkele aanvullende regels op de Awb bevat (afdeling 15.1 van de Ow).

2.1 Het legesbedrag om een aanvraag voor nadeelcompensatie in te dienen blijft €300,-.
In de vast te stellen verordening is gebruik gemaakt van de wettelijke mogelijkheid om een recht van €300,- te heffen voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding (continuering bestaande praktijk). Het betalen van dit recht is een voorwaarde voor het in behandeling nemen van een aanvraag. Er is onderzocht of het mogelijk is een uitzonderingsregeling op te nemen in de verordening nadeelcompensatie voor mensen die niet in staat zijn de €300 aan legeskosten te betalen voor het in behandeling nemen van hun aanvraag om schadevergoeding.

Het is om diverse redenen niet mogelijk een uitzonderingsregeling op te nemen. Derhalve is gekozen voor een beleid neutrale en financieel neutrale omzetting. Het bedrag van €300 is ook het bedrag dat in de huidige planschaderegeling is opgenomen. Voor huishoudens die niet in staat zijn om deze leges te betalen kan in voorkomende gevallen een beroep worden gedaan op bijzondere bijstand (mits aan de voorwaarden wordt voldaan).

Tegenargumenten en risico's
Het moment van aanspraak op nadeelcompensatie wordt verlegd van planvorming naar schadeveroorzakend besluit of activiteit. Het is op voorhand moeilijk in te schatten wat dit gaat betekenen. In zijn algemeenheid moet er bij de invoering van nieuwe regelgeving rekening mee worden gehouden dat dit een juridisch afbreukrisico kan zijn voor het bevoegde gezag.

Kosten en dekking
Het vaststellen van deze verordening heeft geen financiële gevolgen voor de begroting (en worden enkel interne ambtelijke uren ingezet). De uit te keren nadeelcompensatie zal veelal worden voldaan door de initiatiefnemers (bestaande praktijk). De kosten van het deskundigenadvies komen voor rekening van de gemeente (bestaande praktijk).

Communicatie
De communicatie zal via de gebruikelijke kanalen verlopen. In dit stadium zal de bekendmaking in het gemeenteblad (GVOP). De officiële bekendmaking is tevens te raadplegen via www.officielebekendmakingen.nl.Verder zal deze verordening worden meegenomen bij het communicatietraject over de invoering van de Omgevingswet.

Evaluatie
N.V.T.

Planning, procedure en uitvoering
De komende jaren zullen er twee regelingen naast elkaar blijven bestaan omdat de vigerende planschadeverordening nog van toepassing blijft op de bestaande plannen ingevolge het overgangsrecht voor een periode van circa 5 jaar.

Bijlagen
-Verordening Nadeelcompensatie gemeente Heerlen 2022.

Burgemeester en wethouders van Heerlen,

de gemeentesecretaris a.i.	de burgemeester,
L. Schouterden	drs. R. Wever

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. registratienummer;

gezien het advies van de raadscommissie ;

besluit:

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier, de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer drs. R. Wever